

MÜSTƏQİL AZƏRBAYCAN
AZERBAIDJANUL INDEPENDENT
INDEPENDENT AZERBAIJAN

1991-2002

Locul României în istoria independenței Republicii Azerbaidjan

Dr. Eldar Hasanov,

Ambasadorul Extraordinar și Plenipotențiar al Republicii Azerbaidjan în România

La 18 octombrie 1991 un nou stat și-a găsit locul printre celelalte țări ale lumii – Republica Azerbaidjan.

În anul 1918 poporul azer și-a redobândit independența și toate atributele Republicii Democratice Azerbaidjan – prima republică apărută în estul musulman. Ca orice stat nou independent, Republica Azerbaidjan, asemenea unei „bărci fără pânze”, a încercat să-și găsească cursul în „oceanul” mondial. Parcurgerea acestui curs a fost o încercare istorică grea, spinoasă, însă de onoare. În ciuda existenței unor probleme politice, socio-economice, umanitare și de altă natură, precum și agresiunii deschise din afară, statul și poporul azer au dovedit că sunt capabili să mențină și să consolideze independența dobândită.

Independența este cel mai sfânt vis al oricărui popor. Numai independența oferă poporului posibilitatea de a păstra și înmulți valorile culturale și istorice acumulate de-a lungul veacurilor, permite acestora să folosească în totalitate resursele intelectuale, naturale, financiare etc. de care dispune, pentru bunăstarea și prosperitatea generațiilor actuale și viitoare. Istoria de veacuri a omenirii demonstrează, de asemenea, că pentru a juca un rol important pe scena istoriei și a aduce un aport demn la dezvoltarea civilizației mondiale, independența constituie una dintre condițiile de primordiale.

Locul pe care îl ocupă România în istoria Republicii Azerbaidjan s-a făcut cunoscut încă din primele zile. Astfel, demonstrând prietenia și relațiile de colaborare manifestate de-a lungul istoriei, România a devenit a doua țară din lume după țara-soră Turcia care a recunoscut independența Republicii Azerbaidjan. Aceasta este istorie. Aceasta este realitatea care va rămâne pentru totdeauna în conștiința fiecărui azer care își iubește Patria. În continuare, dezvoltarea și întărirea relațiilor bilaterale dintre cele două țări, susținerea reciprocă permanentă pe arena internațională, au demonstrat că acest fapt nu este o întâmplare ci decurge din prietenia dezinteresată și sinceră dintre țările noastre. Relațiile personale de prietenie existente de-a lungul anilor între Președintele Republicii Azerbaidjan, domnul Heidar Aliyev și Președintele României, domnul Ion Iliescu, au devenit simbolul relațiilor dintre popoarele azer și român.

Locul pe care îl ocupă România în istoria Republicii Azerbaidjan s-a făcut cunoscut încă din primele zile. Astfel, demonstrând prietenia și relațiile de colaborare manifestate de-a lungul istoriei, România a devenit a doua țară din lume după țara-soră Turcia care a recunoscut independența Republicii Azerbaidjan. Aceasta este istorie. Aceasta este realitatea care va rămâne pentru totdeauna în conștiința fiecărui azer care își iubește Patria.

Faptul că România a fost țara unde s-a înființat prima Ambasadă a Republicii Azerbaidjan în Europa de Est a constituit rezultatul relațiilor de prietenie și colaborare statornicite de-a lungul istoriei, precum și al intereselor geo-strategice reciproce existente. Încă din luna mai 2001, când și-a început activitatea Ambasadă noastră în România, din primele zile ale sosirii noastre pe acest pământ, am fost înconjuțați cu ospitalitate și grijă. În primele luni de activitate a Ambasadei această atitudine a devenit pentru noi un important factor stimulat. Și în fiecare zi noi simțim atenția permanentă, susținerea și grija din partea reprezentanților statului și guvernului român care joacă un rol de neînlocuit pentru activitatea eficientă a Ambasadei. Îmi exprim recunoștința față de România pentru această atitudine caldă și sinceră. În același timp aș dori să-mi exprim recunoștința față de reprezentanții demni ai diasporei turce din această țară, care iubesc România ca pe o a doua patrie a lor, pentru susținerea morală de neprețuit, precum și pentru ajutorul și grija frățască acordată.

Relațiile de prietenie dintre cele două țări sunt completate de colaborarea mereu crescândă în domeniile politic, economic, științific, cultural și umanitar. Activitatea desfășurată și acțiunile întreprinse pentru asigurarea stabilității interne în domeniul social și politic, transformările democratice de succes, reforma aparatului de stat, integrarea în UE și NATO, asigurarea principalelor drepturi și libertăți ale omului, libertatea cuvântului și presei contribuie la dezvoltarea dinamică a țării.

Care sunt factorii care apropie cele două țări din punct de vedere politic?

Guvernul român merge neabătut în direcția integrării în structurile Euro-atlantice. Sunt convins că în viitorul

apropiat, ca urmare a politicii interne și externe cu un scop bine definit, România va deveni membru cu depline drepturi în NATO și UE. Experiența acumulată de România în domeniul asigurării drepturilor și libertăților democratice cetățenilor și supremației legii, realizării reformelor care au drept scop integrarea în organizațiile internaționale au o importanță mare pentru Azerbaidjan și, de aceea, noi urmărim cu atenție toate aceste procese.

Pe de altă parte, lupta României împotriva terorismului, crimei transnaționale și organizate, contrabandei, traficului ilicit

de droguri, traficului ilegal de arme și persoane, precum și împotriva tuturor formelor de criminalitate reprezintă o experiență valoroasă pentru organele de ordine din Azerbaidjan. Nu întâmplător, în luna aprilie 2002 Azerbaidjan a obținut statutul de observator pe lângă Inițiativa de Cooperare în Sud-Estul Europei, al cărei sediu se află la București.

În același timp, nu putem exclude importanța pe care o reprezintă Azerbaidjanul pentru România, ca o punte care leagă Europa de Asia, având o poziție geo-strategică avantajoasă și o pondere însemnată în domeniul politic și economic în rândul țărilor din regiunea Mării Caspice și Caucaz. Republica Azerbaidjan este dispusă să colaboreze oricând cu România pentru întărirea relațiilor cu această regiune.

Ambele țări se sprijină în totalitate în cadrul organizațiilor internaționale și structurilor regionale, și aceasta constituie o realizare politică importantă. Fiecare dintre noi ne putem mândri cu aceasta. Folosindu-mă de acest prilej aș dori să remarc cu deosebită satisfacție și recunoștință activitatea Ministrului Afacerilor Externe al României, domnul Mircea Dan Geonă, diplomat profesionist și activ, cu o mare experiență în domniul politic, precum și a personalului din cadrul Ministerului pe care îl conduce.

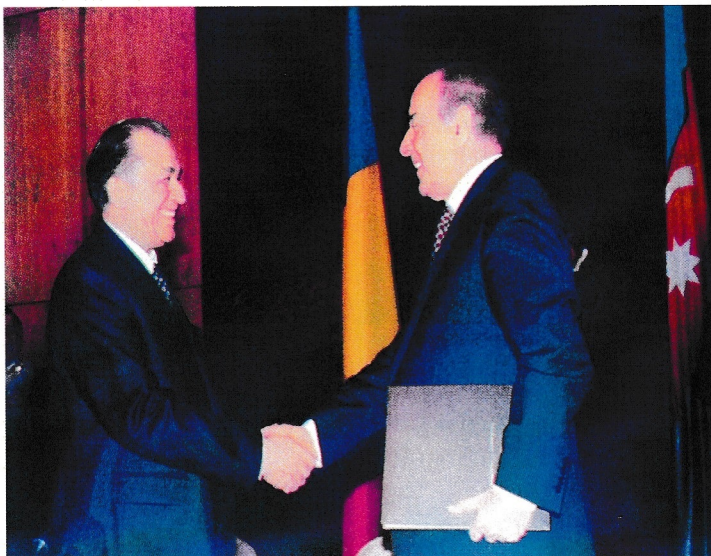
Cu toate că soluționarea conflictului Nagorno-Karabah dintre Armenia și Azerbaidjan durează de aproximativ 15 ani, și în prezent Republica Azerbaidjan vede reglementarea acestui conflict pe cale pașnică, pentru că de-a lungul istoriei războiul a provocat suferință, sânge, durere și pierderi mari.

Pentru păstrarea independenței trebuie acordată o atenție deosebită întăririi colaborării în domeniile politic, economic, cultural și social, astfel încât fiecare cetățean al unui stat independent să se poată simți în deplină libertate.

Tocmai pentru aceasta Azerbaidjan și România stabilesc legături reciproce foarte strânse în domeniile politic și economic. Azerbaidjan, fiind o țară europeană, reprezintă o punte strategică de nădejde între Est și Vest. Pe lângă petrol și gaze, Azerbaidjan dispune de cantități mari de resurse naturale și este o țară agro-industrială. Strategia în domeniul petrolului, desfășurată sub directă conducere a Președintelui Azerbaidjanului, Excelența Sa, domnul Heidar Aliyev, care deja dă rezultate palpabile, este un program de stat, care cuprinde activități de prospectare, extracție și transport pe piața mondială a resurselor petroliere din Azerbaidjan. Momentul demarării eficiente a acestei strategii l-a reprezentat semnarea contractului care ulterior a fost numit Contractul secolului, privind exploatarea în comun a trei zăcămintele în sectorul azer din bazinul Mării Caspice (Azeri,

Chirag, Guneshli) de către 11 companii din 6 țări ale lumii. După semnarea acestui Contract au fost semnate încă 20 de contracte privind exploatarea rezervelor de hidrocarburi din bazinul Mării Caspice și din diferite zone de pe uscat. În derularea acestor contracte participă 32 de companii din 14 state ale lumii. Volumul de investiții aferent acestor contracte pe 30 de ani va fi de aproximativ 60 miliarde USD.

Pe lângă aceasta, pentru realizarea contractelor și subcontractelor pentru lucrările de deservire au fost atrase peste 400 de companii străine.

Relațiile personale de prietenie existente de-a lungul anilor între Președintele Republicii Azerbaidjan, domnul Heidar Aliyev și Președintele României, domnul Ion Iliescu, au devenit simbolul relațiilor dintre popoarele azer și român.

În prezent pe piața petrolului din Azerbaidjan își desfășoară deja activitatea companii din România. Numai acest fapt demonstrează că între Azerbaidjan și România există în domeniul colaborării economice un potențial destul de serios, care nu este folosit până la capăt. Ambele țări sunt unii dintre inițiatorii principali și participanții activi la proiectul de refacere a Drumului istoric al mătăsii – TRACECA. Acest proiect joacă rolul coridorului de transport între Est și Vest și contribuie la dezvoltarea economică și prosperitatea statelor tranzitate.

Însă, așa cum recunosc ambele țări, nivelul actual

al relațiilor economice nu poate să ne satisfacă. Într-adevăr, volumul schimburilor comerciale externe dintre România și Republica Azerbaidjan crește neconținut și la ora actuală este de 12,78 milioane USD, față de 0,6 milioane USD cât era în anul 1996. Îmbucurător este faptul că în urma extinderii relațiilor statornicite în domeniile politic și diplomatic, aceste cifre continuă să crească. Relațiile dintre reprezentanții sectorului privat, organizațiile de transport și alte organizații sunt în continuă dezvoltare și devin tot mai intense. Însă potențialul de dezvoltare a relațiilor economice bilaterale este enorm și trebuie făcut mai mult pentru valorificarea acestuia. De asemenea, este îmbucurător faptul că Guvernele celor două țări, apreciind în mod realist acest aspect, întreprind acțiuni în această direcție. Acest lucru este confirmat și de vizita efectuată, la indicația Primului ministru al României, domnul Adrian Năstase, de delegația guvernamentală română la Baku în luna iunie a.c., de tratativele și întâlnirile care au avut loc acolo. Ca urmare a acestei vizite au fost semnate câteva contracte în domeniile petrolier, industriei de prelucrarea a bumBakului, constructoare de mașini, mobilei, prelucrării lemnului etc., precum și în domeniul producției de utilaje petroliere. Continuă tratativele, întâlnirile și vizitele reciproce în alte câteva domenii.

Continuă să se desfășoare cu succes activitatea de perfecționare a bazei juridice și de încheiere a acordurilor în domeniul relațiilor economice bilaterale. Din 18 convenții încheiate între

statele noastre până la ora actuală, 9 sunt convenții privind diferite domenii din cadrul colaborării economice. În linii mari, sunt finalizate încă 2 convenții (Stimularea și protecția reciprocă a investițiilor și Evitarea dublei impozitări) și se așteaptă semnarea acestor documente în timpul vizitei Președintelui României, Excelența Sa, domnul Ion Iliescu, care are merite personale deosebite în întărirea și adâncirea relațiilor dintre România și Republica Azerbaidjan, vizită care va avea loc la sfârșitul acestei luni la Baku.

Noi avem perspective bune pentru extinderea colaborării în domeniul transportului în tranzit. România poate constitui puntea de intrare a mărfurilor din Azerbaidjan pe piețele din Europa, după cum și Republica Azerbaidjan poate constitui o punte similară pentru pătrunderea mărfurilor din România pe piețele din Asia Mijlocie și Orientul Îndepărtat. Din acest punct de vedere, Azerbaidjan acordă o mare importanță funcționării liniei de feribot Constanța-Batumi, Constanța-Poti și consideră această rută ca fiind una din principalele verigi din strategia de dezvoltare a infrastructurii de transport din întreaga regiune. Noi considerăm că dezvoltarea colaborării în domeniul transportului va reprezenta un aport pozitiv și important la realizarea cu succes a proiectului TRACECA, ai cărui participanți sunt țările noastre.

Republica Azerbaidjan este situată într-un loc istoric de intersecție a Orientului cu Occidentul și a asimilat valorile ambelor civilizații. Pe perioada funcționării Ambasadei, o atenție deosebită a fost acordată dezvoltării relațiilor culturale între cele două țări. În prezent orice cetățean străin care locuiește și muncește în România se simte liber și în siguranță ca și cetățenii români. Aceasta reprezintă o realizare a guvernului și poporului român. Păstrarea tradițiilor sale naționale, atitudinea grijulie față de acestea, ospitalitatea și în același timp aceeași atitudine față de tradițiile, trecutul istoric și moștenirea culturală a altor popoare vorbesc despre puritatea sufletească și bunăstarea viitoare a poporului român.

În prezent în Azerbaidjan își desfășoară cu eficiență activitatea Societatea de relații culturale dintre Azerbaidjan și România, iar în România, Asociația de Prietenie dintre România și Azerbaidjan, precum și Asociația Culturală a Tineretului din România și Azerbaidjan, în cadrul cărora activează renumiți oameni de cultură, știință și artă, reprezentanți de frunte ai intelectualității, senatori și deputați.

Din inițiativa Ambasadorului României în Azerbaidjan, domnul Tasin Gemil, și Asociației de relații culturale dintre Azerbaidjan și România, au fost traduse în limba azeră culegerea de versuri a marelui poet român Mihai Eminescu și culegerea operelor scriitorilor români sub denumirea „Prima epistolă”. De asemenea, a fost tradusă și tipărită cartea „Iluzia puterii” a Secretarului General al Asociației de Prietenie dintre România și Azerbaidjan, academician, senator, chirurg de talie mondială, domnul Ioan Pop de Popa, închinată cardiologiei.

În același timp, din inițiativa Ambasadei Republicii Azerbaidjan în România și cu susținerea Asociației de Prietenie dintre România și Azerbaidjan au fost traduse în limba română cartea „Renașterea Azerbaidjanului”, dedicată drumului politic al Președintelui Azerbaidjanului, Domnul Heidar Aliyev, istoriei Azerbaidjanului, culturii, tradițiilor, valorilor acestuia, drumului spre independență și obținerea de realizări, precum și culegerea de versuri a poetului popular al Azerbaidjanului, academician, deputat în

Parlament, domnul Bahtiar Vahabzade, sub denumirea „Timp și spațiu”. De asemenea, a fost tradus și tipărit în limba română eposul istoric turcic „Dede Korkut”. Realizând toate acestea noi am avut drept scop de a face cunoscute publicului larg din cele două țări istoria, cultura, tradițiile și folclorul acestora.

În prezent în Baku se desfășoară pe lângă Societatea de relații culturale dintre Azerbaidjan și România cursuri de studiere a limbii române. În conformitate cu convenția încheiată între cele două țări în domeniul învățământului, 8 studenți azeri studiază în instituțiile de învățământ superior din România.

Aș dori să subliniez cu satisfacție, că în conformitate cu acordul reciproc s-a hotărât ca două străzi centrale din Baku să fie numite „București” și „Mihai Eminescu”, iar două străzi centrale din București – „Baku” și „Uzeir Gadjibekov”.

Ambasada Republicii Azerbaidjan în România își va continua și pe viitor activitatea eficientă în direcția dezvoltării și extinderii relațiilor multilaterale dintre cele două țări. Eu sunt pe deplin convins că și în viitor relațiile bilaterale statornicite de-a lungul istoriei se vor consolida și aprofunda, spre binele prosperării Republicii Azerbaidjan și României, precum și a popoarelor noastre.